

Kirsten Stallknecht:

- Heilsusjúkrasysturur er eitt tilboð

— Ætlanin við heilsusjúkrasysturum er fyrst og fremst at geva fólki eitt tilboð. Engin er áhugaður í, at myndugleikar troðka seg inn og gera seg klókar, men hinvegin eru flestu forældur sinnaði at gera tað besta fyri børn teirra. Ti eru tey fegin um, at heilsusjúkrasysturur kemur.

Orðini eigur formaðurin í Dansk Sygeplejeråd, Kirsten Stallknecht. Hon var í Føroyum í farnu viku og friggjamorgunin helt hon ein tilfandafund.

Orsøkin til ferðina í Føroyum er hon, at fyrst í árinum varð lógin um heilsu-, heima- og skúlasjúkrasystur sett í gildi í Føroyum. Nú er reglugerð gjord og partarnir eru við at semjast um ein sáttmála. Um hesi viðurskipti skuldi hon tosa við føroysku deildina av sjúkrasysturadnum um. Eins og hon skuldi tosa við nýggja ríkisumboðsmannin um sáttmálarar o.tl.

Fer at virka seinri í ár

Kirsten Stallknecht roknar við, at skipanin við heilsu- og heimasjúkrasysturum kann so smátt fara at virka áðrenn árið er úti.

Tað ber enn ikki til at siga nakað um, hvussu høgt talið av heilsusjúkrasysturum verður. Nú skulu partarnir ganga økini í gjøgnum, fyri at finna fram til fólkatál og tærv.

— Men talan verður um eina øking av starvsfólkatalinum innan heilsurøkta, sigur Kirsten Stallknecht.

Ta hætta er gjørt, er ætlanin at fáa eina skipan at virka, soleiðis at tær gomlu sjúkrasysturarnar eisini kunnu vera við, meðan tað verður miðjað í móti at fáa eina veruliga skipan sambært lógin at feta so við og við.

— Um ein nýggj lóg er komin í gildi, kunnu vit ikki blaka tær gomlu heimasjúkrasysturarnar út og siga, nú nytta tit einki meira. Ti mugu vit fáa eina tillagingarskipan, segði Kirsten Stallknecht.

Nakrar hava prógv

Tað eru nakrar føroyskar sjúkrasystur, sum hava prógv sum heilsusjúkrasystur, men sum einki starv hava í løtuni.

Afturat hesum skýtur Kirsten Stallknecht upp, at funnið verður fram til nakrar áhugaðar, sum eisini eru kvalifiseraðar til upptøku á sjúkrasysturaháskúla

Formaðurin í sjúkrasystrafelagnum, Kirsten Stallknecht, roknar við, at nýggja skipanin við heilsu-, heima- og skúlasjúkrasysturum fer at virka seinri í ár

í Danmark. Hesar kunnu so arbeiða eitt ár við serloyvi.

Hesin máttin hevur verið brúktur í Danmark, ti sjúkrasystraháskúlin hevur ikki klárað at neykta tærvin.

Annars heldur Kirsten Stallknecht, at tað hevði verið best, at tað fekk ein avtala við sjúkráhusmyndugleikarnar, soleiðis at tær, sum fara á skúla, kunnu fáa lön undir lesturin. Stórir trupulleikar viðvíkjandi inntøku og skattgjalding kunnu taka seg upp, tá ein sjúkrasystur, sum er annar inntøku-parturin í eina familju, skal á sjúkrasystraháskúlan.

Stór útbúgving

Um sjálva útbúgvingina greiðir Kirsten Stallknecht frá, at heimasjúkrasysturarnar fyrst og fremst skulu hava eina sjúkrasystraútbúgving. Harafturat skulu tær hava starvast á sjúkráhusi, ella á onkrum sum skal sammetast við eitt slíkt, i eina tíð.

Tað sama ger seg galdandi fyri heilsusjúkrasysturarnar, sum to skulu hava starvast tvey ár á sjúkráhusi, ellisheimi ella tilikumi í 2 ár. Afturat skulu tær hava verið á barnadeild, soleiðis at tær hava kunneleika til børn og barnasjúkur, og hava starvast sum heimasjúkrasystur fyrst at fáa kunneleika til eitt heim undir sjúku. At enda kemur útbúgvingin á sjúkrasystraháskúlanum, sum tekur 10 mánaðir og endar við eini próvtøku.

Vegleiðir møðurnar

Spurd um, hvørjar uppgávur hjá eini heilsusjúkrasystur eru, sigur Kirsten Stallknecht, at hon fyrst og fremst skal vegleiða møð-

urnar, tá tær hava átt. Hon skal kunna greiða frá stóðuni hjá barninum, vegleiða um fœðina, um móðurmjólkin ikki er nóg mikið, hvørji iskoyti skulu gevast, um klæðir og praktisk og hygieinisk viðurskipti.

Harafturat hevur skipanin við sær, at brek verða ofta tíðliga uppdagað og koma undir læknahond. Kirsten Stallknecht leggur ikki minst týðning á hendan spurningin og visir á, hvussu nógv eru komin illa fyri av brekum, ti tey eru ikki uppdagað nóg tíðliga.

Arbeidskið hjá heimasjúkrasysturum er at vitja heim undir sjúku. Ofta vilja eldri, sjúk fólki heldur liggja heima enn á sjúkráhusi og í slíkum føri kemur heimasjúkrasysturin inn í myndina.

Um skúlasjúkrasystur skipanina sigur Kirsten Stallknecht, at hon er eitt framhald av heilsusjúkrasysturini og er ætlað at hava eftirlit við børnunum, tá tey vaksa til.

Kunnu ikki geva reseptir

Felags fyri allar hesar triggjar sjúkrasystrabólkar er, at tær hava ikki rætt at geva reseptir til heiluvag ella visa til sjúkráhusviðgerð. Men tær kunnu visa til lækna, sum so ger av, hvat viðari skal henda.

Hetta var ikki fyrstuferð, at Kirsten Stallknecht var í Føroyum. Hon var eisini her fyri 10 árum síðani. Tá heitti hon á táverandi ríkisumboðsmann at fáa eina skipan við heilsusjúkrasysturum. Síðan eru tvær og ein hálv seint, men eftir at arbeitt er við spurninginum í nokur ár, kom so lógin í gildi í januar og seinri í ár fer skipanin møguliga at virka so smátt.

Politistur sló drong hart við neva í búkin

Tá pápin fór eftir dronginum á politigarðinum, spurdi politistur hann, hvat »í helviti« hann vildi har. Seinri blakaði politistururin hann út á gøtuna!

Í gjár var ein maður hjá sakførara. Ørindini vóru at fáa hjálp í eini klagu um framferðina hjá politinum móti soni hansara og móti honum sjálvum. Talan er um eina avleiðing frá ófriðinum í miðbýnum í Havn leygarkvöldið.

Tá politiið var við at rudda økið, flutti drongururin seg ikki nóg skjótt. Úrslitið var, at hann fekk eitt slag við einum lurki yvir beinin. Drongururin varð spurður, um hann var kólnaður. Tá hesin svaraði noktandi, tóku tveir politistar í hvør sín arm, meðan tær tridri sló drongin við knyttum neva í búkin — og so varð hann blakaður í »salatfatid«!

Fleiri sóu tilburðin væl. Og tað kom róp í, tá politiið sló. Ein, sum stóð hjá, hevur upplýst, at tað einasta, tann sligni drongurin gjørdi, var ikki at flyta seg nóg skjótt.

Foreldrini vórðu ikki fráboðað

Morgunin eftir, tá foreld-

rini vóru varug við, at tann 15 ára gamli sonurinn ikki var komin til hús, ringdu tey til ein vinmann hjá soninum fyri at vita, um hann kanska visti okkurt. Hesin greiddi teimum so frá hendingini.

Politiið hevði ikki boðað frá, at sonurinn var tikin og at hann var á Politigarðinum.

Pápin, (sum ikki hevur nakað í móti at leggja sítt navn til, men ikki vil gera tað vegna sonin) ringdi so til politigarðin og spurdi, hvi drongurinn var tikin. Hann fekk at vita, at drongurinn ikki hevði flutt seg — nóg skjótt! Annars fekk pápin frá politinum at vita, at drongurinn »lapp ikki út tá.

Politistur blakaði pápan út

Seinri fyrrapartin fór pápin yvir á Politigarðin, og spurdi, um hann kundi fáa sonin útflyggjaðan. Men frá einum politisti fekk

hann at vita, at tað kundi hann ikki við tað sama. Hann setti seg so at biða.

Meðan hann situr og biðar, kemur ein annar politistur á staðið og spyr: »Hvat helviti vilt tú her?«. Pápin greiddi frá ørindum sínum — at hann var komin eftir soni sínum, sum sambært vitnum var slogin útan grind.

Aftursvarið frá politistinum var tað, at fór hann ikki fríviljugur út, skuldi hann verða blakaður út við megi.

Tá pápin svaraði, at hann ætlaði sær at biða eftir soninum, blakaði politistururin hann »korporliga« út á vegin.

Annars fekk pápin eisini at vita, at drongurinn var »bankaður« ov litið!!!

Hann fór so til hús og stutt eftir slapp sonurinn úr brummuni, har hann hevði ligið saman við 4—5 øðrum á betonggólvi við einum teppi yvir sær. Um teir skuldu kasta vatninn, vórðu teir vistir á at gera tað í eina rist í gólvinum...

Søgan fingið nýtt snið

Maðurin — pápin at dronginum — vildi ikki lata hendingina um seg ganga. Og eisini tí, at drongurinn hevur ringa pinu niðarlaga í búkinum. Tí fór hann mánadagin út á Politigarðin fyri at spyrja, hvar hann kundi klaga um framferðina hjá politinum.

Frá einum politisti fekk hann at vita, at tað kundi gerast skrivliga til politi-meistarar.

Men, legði politisturin afturat, at hann kundi bara fortelja honum, at sonurinn var sekur eins og øll hini, sum tikin vóru. Og so ljóðaði søgan, sum pápin fekk frá politistinum, knappiga øðrvísi. Nú skuldi drongurinn havt sparkað eftir politinum. Men tað samsvarar hvørki við tað, sum vitnini siga, ella tað, sum politiið greiddi frá dagin fyri.

Aftaná fekk hann so heilsuna — um at »skrubba« av ella varð hann blakaður út einaferð afturat.

Men hann fór — útan hjálp!

— eini frálik hús

pf VESTMANNA
TIMBURHANDIL

Vestmanna Telefon 24170

Lýsið í sosialinum